

MAGYARÁG

Nyomda és kiadótulajdonos: VI. EVFOLYAM 236 szám.
Pásztor Ede cég 1937. augusztus 25. Szekes

Ára 1 lei

FUGGETLEN POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK MINDEN NAP

Alapította

PÁSZTOR EDE

Felolós szerkesztő
Kádár Miklós

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL
ORADEA, PIATA MIHAI VITEAZUL 4.

Beavatkozik-e Németország a Japán- Kina háborúba?

**Kinos kérdés az európai államok szemében:
az engedményes terület**

A kínai-japán háború pillanatnyilag annyi kudarc után, a japánok javára billen. Minden jel szerint az első vereségeket Japán kiheveri. Hallatlan gyorsasággal több korosztályt mozgósítottak és azonnal Sanghájba hajóztak. Ez a gyorsaság is élénken dokumentálja, hogy Japán milyen tervszerűen készítette elő a „megtorló hadjáratot”. A „megtorlás” a japán hadvezetőség fiókjában hevert mielőtt a „sérelem” megtörtént volna.

Az európai nagyhatalmak még mindig a közeli világháború tüzfészkeként tekintik az incidenst. Kétségtelen, hogy az európai államok fontos kereskedelmi és ipari érdekei forognak kockán. Ha Sanghájból kikerülnek az európaiak vagyis helyesebben a félérek, nem valószínű, hogy Japán valaha visszaengedje őket. Az engedményes terület kérdése az incidens egyik sarlatos pontja. Ezért megdöbbentő Németország fenyegető kijelentése, hogy kész beavatkozni a háborúba. A nagyhatalmak előtt nyomban felmerül a kérdés, hogy az engedményes terület nem jelenti-e Németország szemében azt a könnyen elérhető koncot, minek kedvéért a világháború rémét most ismét felidézi.

A távolkeleti front legújabb eseményeiről egyébként az alábbi tudósítások számolnak be.

Sanghajban mindkét fél igyekszik hadállásait megerősíteni és előkészíti a legközelebbi támadást. A japán csapatszallítások éjjel-nappal folynak.

A vasárnapi nap folyamán újabb három hadosztály szállt partra Sanghajban.

Katonai körökben úgy tudják, hogy a japánok ezél a három hadosztállyal átkaroló mozdulatokat akarnak csinálni Sangháj körül. A kínaiak megfélemlő intézkedéseket tesznek. Különben a vasárnapi nap folyamán Sangháj nemzetközi negyedének közepén gránát robbant, amely súlyosan megsebesítette egy angol kereskedelmi vállalat raktárát. Jang-Cse-Puangból azt jelentik, hogy az angol társaság petroleum telegepi is lángokban állanak.

Ellenőrizhetetlen jelentések szerint ezideig másfél millió font kára van a távolkeleti háborúból Sanghajnak. Pekin ki jelentés szerint Peking és Hankau között súlyos harcokra került a sor. A harcok Peking városát nem érintik és itt aránylagos nyugalom van.

CSING-TAUT KIÜRITIK

Tokió, aug. 23. A Dome Iriloda jelentése szerint, a japán polgári lakosság parancsot kapott Csiang-Tau kiürítésére.

Csing-Tau votl az utolsó menedéke a kínai területen tartózkodó japánoknak. A japán távirati iroda sejteni engedi,

hogy Csing-Tau körül hamarosan megindulnak a harcok és ezért kellett kiüríteni a várost.

Komoly győzelmeket jelentenek a nemzetiek

Santandernél, a felkelő hadsereg főhadiszállásának jelentése szerint a nemzetiek állásait megerősítették és tovább folytatták előrenyomulásukat. A tegnapi nap folyamán állítólag újabb husz községet foglaltak el és tíz kilométer széles sávon tizenöt kilométer

res távon jutottak előbbre.

A nemzeti hivatalos jelentések szerint a biscayai és asturiai fronton is komoly győzelmeket arattak a felkelők, akik két köztársasági repülőgépet lelőttek és egyiknek pilótáját, aki ejtőernyővel ugrott ki lelőtt gépéből, elfogták.

Vasárnap becsukott a híres budapesti Jardin

Budapest, aug. 23. Vasárnapra becsukta kapuit a legrégibb pesti mulató, a városligeti Jardin. Kézről kézre került, míg végül Mihók István, a nagyművész Atelier mulató tulajdonosa bérelte ki Wabits Lujzától.

A főleg idegenforgalomra alapozott üzem egyre kevésbé találta meg számításait és július elején egy este megjelent a helyiségben

két akatáskás ur: a végre-

hajtók.

Lefoglalták a székeket, asztalokat és a bárpultot — OTI tartozások fejében. Az artisták és a pincérek kétségbeesésükben csak annyit kértek, hogy legalább Szent Istvánig tartsák fenn az üzemet, a várható nagy idegenforgalom talán mégis lendít valamit rajtuk.

eD az ünnepi hét sem hozta még a várt fellendülést.

Vasárnap este kihunyt a neonfény a mulató kapuja fölött.

Négyszemközt

„Az összeszólalkozást lovagias utra terelték” és véres párbajt vívtak. Egyik budapesti tornateremben zajlott le a „harc” természetesen uriemberek között. Mint a lapok megjegyzik, a felek még a segédek is összefröcskölték vérrel és mindkét fél súlyosan összekasabolva vitték be a mentők. Lovagias dolog. Szép dolog. De miben különbözik attól a rovattól, amit mi „kocsmás verekedések gyűjtőcím alatt szoktunk közölni?”

Véget ért Ber- lin jubileuma

Berlin, mint megirtuk, most ünnepelte fennállásának hetészázéves jubileumát. A jubileumi ünnepségek tegnap nagy népviseleti felvonulással érték véget. A felvonuláson résztvettek a csehszlovákiai Heinlein németek és az ausztriai németek is.

Szerencsétlenség az oradeai vágóhídon

Moca Iuon hentessegéd az oradeai vágóhídon egy nehezebb husmennységet vitt az ölében. Utközben megcsuszott és oly szerencsétlenül esett el, hogy a lábát törte. A szerencsétlenül járt munkást a mentők részéstitették első segélyben és szállították a közkór házba.

Buday Goldberger Leót lovasbaleset érte Szentendrén

Buday Goldberger Leót, a magyar nagyipar világhíres reprezentánsát az este lovaglás közben baleset érte Szentendrén. Este félhét táján Szentendre és Leányfalu között az építés alatt álló országút mentén lovagolt,

amikor lova egy motorbiciklitől hirtelen megriadt, átrohant egy ékalaku kettős száru telefonpózná alatt, — amely lovasát lesodorta a nyeregből.

A lovasbaleset szerencsés lefolyású volt, de a betegnek néhány hétig teljes nyugalomra van szüksége

Sport-különvonat Budapestre utlevél nélkül,

csak személyazonossági igazolvánnyal.

Oradeáról indul szeptember 10-én délelőtt
Budapestre visszaindul szeptember 15-én éjjelkor

Részvételi-díj 1295.— lei,

mely összegben befoglaltatik az utazási költség Oradea—Budapest és vissza, valamint egy belépőjegy a Venus—Hungária meccsre.

Beiratkozás a **WAGONS-LITS//COOK**
Menetjegyi irodában Oradea, Bulev Reg. Ferdinand 2.

Borzalmas tömegszerencsétlenség egy amerikai tűzoltásnál

Lángtenger vette körül a tűzoltókat — Nyolc ember elégett

Az északamerikai Wyoming államban tegnap hatalmas erdőtüz pusztított, amelynek oltására a környék egész lakossága kivonult. Az oltási munkálatok közben egy hirtelen támadt szélvihar váratlanul megfordította a lángok irányát, úgy, hogy 50 munkást valóságos körülfűtött a lángtenger. A mentési munkálatok csak lassan haladtak, olyannyira, hogy mire a lángbörtönbe zárt embereket megmentették, közülük 8 élve megégett, kettő pedig súlyos égési sebeket szenvedett.

Santandrei község hátborzongató szenzációja

Ki a bűnös? Ki az áldozat? Megölték a kóbor kutyák a folyópartra dobott gyermekholtestet

A színhely Santandrei község, illetve a község határában a Crișul partja. Idő: vasárnap délután. A folyópart teljesen elhagyatott, csupán két gyermek vidám kurjongatása hallatszik.

Torjoc Dumitru és Toia Mihai játszanak a folyóparton. Kergetőznek, össze-összeapnak, nevetgélnek, szaladgálnak mint ahogy ez falun és városban a gyerekek szokása. — Torjoc Dumitru egyszer csak kergetőzés közben lekerül egészen a folyópartra és vidáman fut tovább. Egyszerre csak egy ijedt sikoly hangzik és a kis Dumitru rémülettől tágranyilt szemekkel mereven megáll.

Toia Mihai is odafut és ekkor már ketten néznek a borzalomtól megigázva az isszonyu látványra. A part kavicsain, felpuffadva, víztől kimart bőrrel egy kis fiú holteste fekszik, kezdődő oszlási állapotban.

A BORZALMAS LELET

A két gyerek futva ért a

faluba. Elmesélték, mit láttak, értesítették a csendőrséget és a csendőrség elindult a „tett színhelye” felé.

A két gyerek vezette a nyomozhatóságokat. És amikor odaértek, ahol előbb az ijesztő leletre akadtak, meglepetve látták, hogy a holtestet eltűnt.

Az egyik csendőr észrevette, hogy egy kis csoport falusi kutya szalad el arról a helyről, ahová ők kijöttek. — Azonnal megértette mi törtéhetett és kutatni kezdett ott, ahol a gyermekek az állították, hogy a holtestet megtalálták. És tényleg,

a kövek és homok közt rövid kutatás után néhány csontot találtak, amelyekről megállapították, hogy egy gyermekkoponya darabjai, amelyről röviddel ezelőtt rágták le a húst.

A csendőrség természetesen megindította a nyomozást az ügyben, de ez a nyomozás igen kevés reménnyel kecsegtet.

Santandrei falu érthetően egész nap a borzalmas eset izgalmában élt és a két játszódozó gyermek is aligha fogja elfelejteni azt a látványt, amit a csöpp hulla nyújtott.

Razzia Oradeán. Az oradeai rendőrség szombaton razziaát tartott az egész városban. A razzia alapján 9 egyént a rendőrségen fogva tartottak. Ezek nem tudták igazolni magukat és nem tudtak számot adni itt tartózkodásukról sem. Az eljárást megindították ellenük.

Közápórt zúditottak

a Wilson-uccai Munkásotthonra és meg akarták verni Chis Pétert a kiutasított mulatozók

Érdekes feljelentést adott be a rendőrségre Chis Péter, a nemzeti érzelmű munkás szervezet itteni tagozatának az elnöke három fiatalember ellen. Chis Péter elmondja, hogy a munkásotthonban mulatság volt és beállított oda Bonatju Demeter, Oșorhan Sándor és Ciordaș János is. A fiatalembereket régről, mint kötekedő, verekedő ifjakat ismerik és most is azonnal követelték, — hogy nekik játszon a zene. A fiatalemberek csárdást rendeltek. Chis Péter az ittas tár-

HIREK

Előntötte a viz Tătărescu miniszterelnök házának pincéjét. Bucureștiből jelentik: Szombat este hatalmas felhősarakadás vonult végig a főváros felett. A felhősarakadás következtében több ház víz alá került így Tătărescu miniszterelnök házána pincéi is.

Végetért a sztrájk a Grünwald redőnygyárban. A Grünwald redőnygyár sztrájkoló munkásai és a munkaadók között létrejött a megállapodás. A munkások 10%-os béremelést kaptak. Tegnap reggel már meg is indult a munka a Grünwald redőnygyárban. — Tegnap reggel sztrájkba léptek a piaci szabómunkások, akik — mint megírtuk — nem tudtak megegyezni munkaadóikkal. A sztrájk garantálása céljából a munkások varrógépeik kerekeit bevitték a Wilson-uccai munkásotthonba.

FEGYHAZIGAZGATO, ... MINT FEGYENC. Egy svéd fegyintézet igazgatója érdekes módon akarta ellenőrizni, vajon a fegyőrök és fegyencék betartják-e a fegyház szabályait és hogy nincs-e szükség bizonyos dolgok megreformálására. Összebeszélt helyettesével, aztán közölte alantasaival, hogy rövid időre elutazik. Levágatta haját, leborotváltatta a bajuszát és szakállát, aztán helyettese segítségével szabályszerűen beutaltatta magát a fegyházba, mint fegyenc. Egy olyan cellába került, ahol öt fegyenc lakott rajta kívül. Megismerte a valóságban a fegyencek életét, amikor az őr szeme nem látja őket, de megismerkedett a fegyőrök bánásmódjával is. Öt napot töltött ez a modern Harun al Rasid a fegyházban és aztán mikor végül kikerült, több érdekes és célravezető reformot hajtott végre saját tapasztalásai alapján.

Halálos végű verekedés Tileagdon

Halálosvégű verekedés játszódott le Tileagdon vasárnap. Szilágyi Miklós, valamint a Fritea testvérek Ioan és Pavel között. Mind a három fiatalember Brusturi községbe való. Szilágyi azonban most jött haza nyári szabadságra Bucureștiből, ahol a királyi gárdában szolgált. A Fritea testvérek verekedés közben olyan szerencsétlenül vágták fejbe Szilágyit, hogy az összeesett és a helyszínen meghalt. Az ügyészség elrendelte a holtest felboncolását, a verekedő Fritea testvéreket pedig letartóztatták.

Az autókirándulás két áldozata

A nő, aki nyomorék, a férfi, akinek nem történt semmi baja

A férfi szánalomból elvette féllábu menyasszonyát de elvált tőle, mert „emberi roncs”-sal nem tudott élni. A bíróság az asszony teljes nőtartási keresetét megítélte, mert balesete révén fokozott irgalomra tarthat igényt

Budapest, aug. 23. Nemrégiben megdöbbentő tragédia történt egy jól ismert sportemberrel a gödöllői országúton. A híres, nemzetközi viszonylatokban is ismert sportférfi autókiránduláson nekiment egy utolsó kilométerkének. — Súlyosan megsebesült, a társaságában lévő hölgy is életveszélyes sérülést szenvedett.

Mindkettőjüket azonnal fel szállították Budapestre. A sportember társaságában lévő hölgyet szanatóriumba helyezték el, őt magát pedig a MÁBI kórházba vitték. A szerencsétlenül járt urileány hosszú ideig feküdt élet-halál között a szanatóriumban, a férfi pár hét múlva felépült sebeiből.

KÉNYTELEN HÁZASSÁG

A többi abból a keresetből derül ki, amelyet nemrég nyújtott be a kitűnő családból származó urileány a járásbírósághoz.

— H. I. vőlegényem volt. A salakon ismerkedtünk meg egymással, én egyik előőrse voltam a magyar női sport megteremtőinek. Vőlegényem pedig a sport legtöbb ágában elismert nevet vívott ki magának. Amatőrtrénerként állandóan velem foglalkozott. A sportbarátságból szerelem lett. Néhány hónapi udvarlás után megszerettük egymást. Semmi sem állt útjában boldogságunknak.

— A szerencsétlen autót azután végzetem lett. A katasztrófa következtében elvesztettem féllábam, míg ő aránylag ép bőrrel szabadult. Már az esküvő is ki volt tűzve, amelyből természetesen nem lett semmi, de én betegágyamon folyton arról álmodoztam, hogy kárpótlásul megkapom szerelmemet. El sem tudtam képzelni, hogy éppen azért hagy el, mert nyomorék lettem és annyira lelkiismeretlen lesz, hogy az ő hibájából bekövetkezett tragédiát azzal fizeti meg, hogy máról-holnapra nem tekint menyasszonyának.

A szerencsétlenül járt urileány férjhezmenési lehetőségének csökkenése, valamint anyagi kára címén pert indított volt vőlegénye ellen, de ítéletre nem kerül sor, mert az ismert sportférfi a tárgyaláson kijelentette, hogy hajlandó azonnal elvenni a leányt. Szavát be is váltotta, az alakísgok elintézése után a fiatalok megesküdtek.

A házasság azonban nem bizonyult tartósnak. A fiatal

férj rövid három heti együttélés után elhagyta feleségét, mire az asszony most már nőtartási keresetet indított férje ellen.

Keresetében elmondja a házasság előzményeit, ugyanúgy, mint a kártérítési perben. Végül havi 300 pengő ideiglenes nőtartás fizetésére kéri kötelezni férjét, aki egy előkelő iparvállalat jól fizetett főtisztviselője.

CSAK RÉSZVÉT VOLT!

A férj kereset állításait nem tagadta.

— Igaz, hogy otthagytam a feleségemet. Azt hittem, hogy meg tudok békülni a sorssal. De tévedtem.

A kártérítési per befejezése után bennem csak a sajnálat élt, amikor adott szavamot beváltottam és elvettem feleségül a leányt. Azt hittem, meg tudok békülni a helyzettel. — Sajnos, csalódtam, egy pillan

tig sem tudtam feleségemben többé a szerető hitvest látni, előttem csak egy emberi roncs élt, akihez a sajnálaton kívül semmiféle érzés nem fűződött. Nem lehet arra kötelezni egy egészséges, ép férfit, hogy életét egy nyomorék, ugyyszólván magával tehetetlen nőhöz kösse, mert eltekintve attól, hogy feleségem féllábát elvesztette, ezenkívül olyan defektusok is érték, amelyek miatt képtelen voltam vele egy födél alatt maradni. Itt egy rettenetes tragédiával állunk szemben. Elismerem, hogy ő a nagyobb áldozat, de én szintén áldozatnak tekintem magam, mert sajnálatból magamhoz kötöttem egy asszonyt, akivel semmiféle közösségem és kapcsolatom nincs.

— Nem terhelem a bíróságot azzal, hogy ebben az ügyben bizonyítást folytasson le. Ha a bíróság úgy látja, hogy tettenért anyagi felelősséggel

tartozom, úgy jövedelmemhez mértén hajlandó vagyok áldozatot hozni.

A férj védekező irata végül azzal fejeződik be, hogy a bíróság állapítsa meg azt az összeget, amelyet feleségének fizetni köteles.

A BÍRÓ A NŐ MELLETT

A bíróság csupán azt a kérdést vizsgálta meg: mi a teherbíró képessége a férjnek. Kiderült, hogy a férj havi 540 pengő fixfizetést élvez, ezzel szemben eltartja özvegy, édesanyját és leánysorsban lévő hugát.

— Egy ember előnyére nem szabad két emberi életet megnyomorítani, — szólalt fel a férj. Édesanyám és hugom eltartásáról nekem kell gondoskodni. A bíróság előtt tisztán áll tehát, hogy nem fizethetek ilyen nagyszámú tartásdíjat, mint amit feleségem követel.

A bíróság renkívül érdekes indoklással megítélte a feleség tartásdíját, még pedig olyan összegben, amit az asszony keresetében kért.

— A bíróság — szól az indoklás — máltányosnak találta a teljes kereseti összeg megítélését. A súlyosan beteg és nyomorék asszony fokozott irgalomra tarthat számot, szemben az anyával és a testvérral. Azok épek és egészségesek, tőlük eltekintve, a nőtartási perben nem lényeges, hogy a férj jövedelmét milyen más természetű kiadások terhelik.

Teljesen leégett egy francia fürdőhelyen a kaszinó, de a játéktermeket megmentették

A Boulogne sur Mer-i kaszinóban tegnap hatalmas tűz tört ki, amely majdnem az egész kaszinót elpusztította. A tűz a táncteremben keletkezett, amely zsúfolva volt. A közönség a tűz kitörésekor igen figyelmeztetve viselkedett és ennek tudható be, hogy a tűzvész egyetlen áldozatot sem követelt. A kivonult tűzoltóság csak a játéktermet tudta megmenteni, a kaszinó többi része füstölő romokban hever.

A kikoszarozott táncosok az uccán meglesték, összeverték és kirabolták egy lelkészt két leányával

Szokatlan botrány játszódott le București egyik kis utcájában. Maria Cristescu, egy tárogviszti lelkész felesége két leányával az egyik zenés étterembe tért be vacsorázni, ahol egy fiatalemberekből álló társaság táncra hívta fel a lányokat. Mivel kikoszarozták őket, botrányt rendeztek a vendéglőben, ahonnan azonban kidobták őket. A négy fiatalember nem nyugodott bele a dolgokba, hanem a hölgyeket megvárták a vendéglő előtt és amikor azok onnan eltávoztak, megtámadták őket.

A három nőt súlyosan össze

verte és kirabolták tőlük retiküljeiket is, amelyekben összesen kétezer lei volt.

A támadásnak a járőrök vetettek véget, akik közbevetették magukat. A négy fiatalember elszaladt, azonban fel

ismerték őket és a rendőrség néhány órával később le is tartóztatta mind a négyet. Közülük három a rendőrségen már ismert betörő, egy pedig kereskedelmi főiskolai hallgató.

Bonnet Franciaország pénzügyi konszolidálásáról

Páris, aug. 23. Georges Bonnet francia pénzügyminiszter vasárnap nagy beszédet mondott egy vidéki város tözsdtisztviselői üdülő-otthonának felavatásán. Bonnet kijelentet

te, hogy a revalorizálás és az állampapírok konszolidációja szükséges és Franciaország összes fizetési kötelezettségének el

Ne fesse a haját!

Hajfestés nélkül a haj visszakapja eredeti színét. — A haj magába szívja ezen vizet, elősegíti a haj növekedését, táplálását, melynek fogva az ősz haj rövid időn belül visszakapja eredeti színét és egészségét. — Ezenkívül erősíti a haj gyökerét s ellenállhatósabb teszi — sőt segíti a haj

növekedését és szaporodását 1 üveg ára 60 lei.

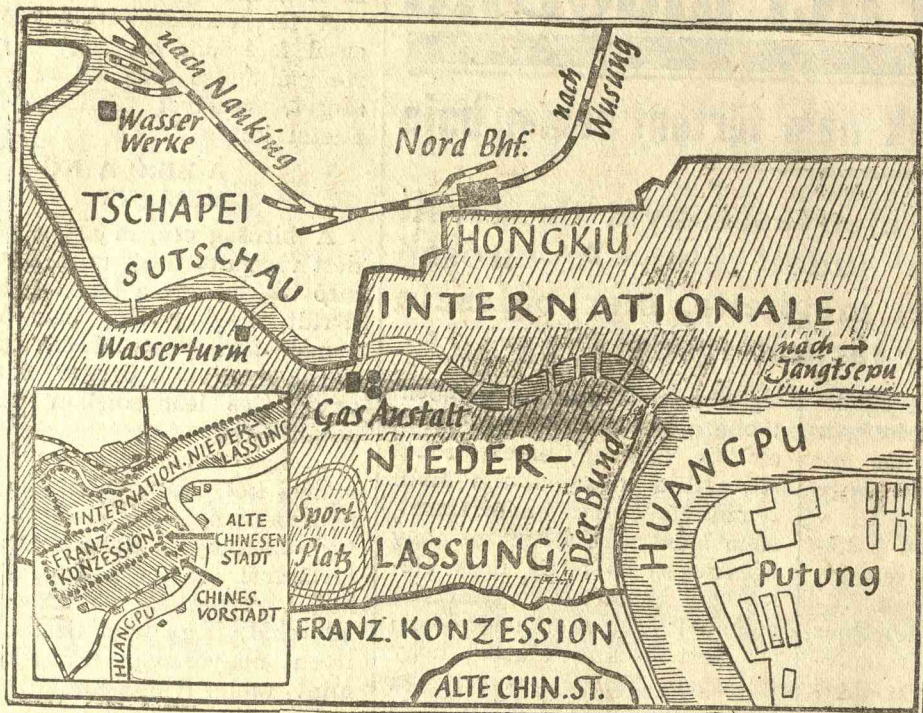
FLOREAL HAJ-REGENERATOR

erősíti, szépíti a haját, megszünteti a hajhullást meggyógyítja az őrülést késő öreg korig.

Vezérképviselő: **Pap Drogueria** Oradea, B-dul Regele Ferdinand

FLOREAL

Képes nagyvilág

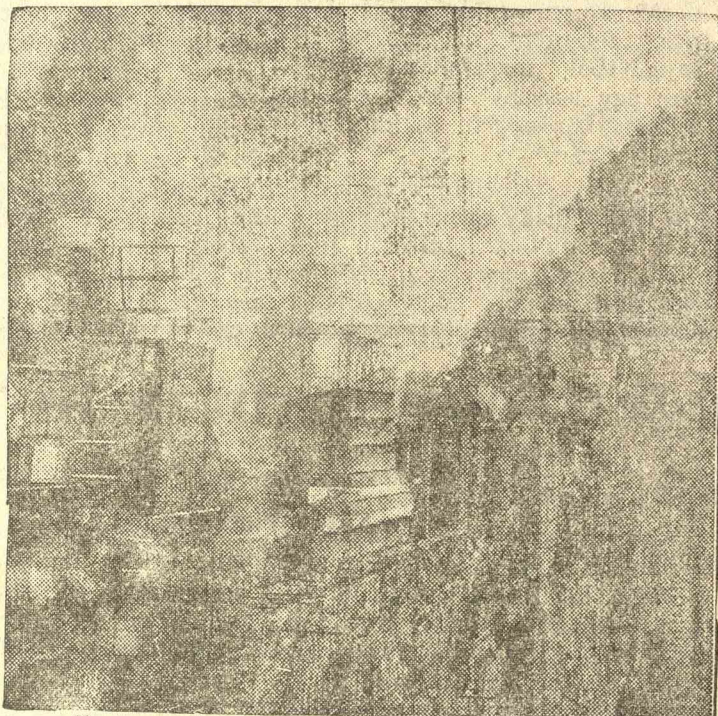
Shanghai belvárosa

A térkép azt a városrészt ábrázolja, amelynek birtokáért a leghevesebb harc folyik. Legfelül a már agyonbombázott Északi pályaudvar, középen vonalozva a nemzetközi negyed

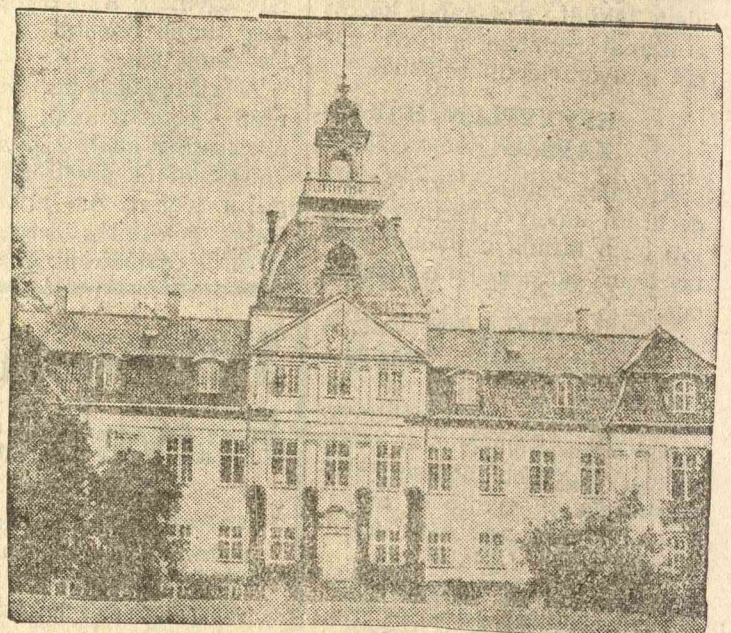
Mussolini Szciliában

A Duce emlékezetes beszéde után a helyi előkelőségek tisztelegését fogadja

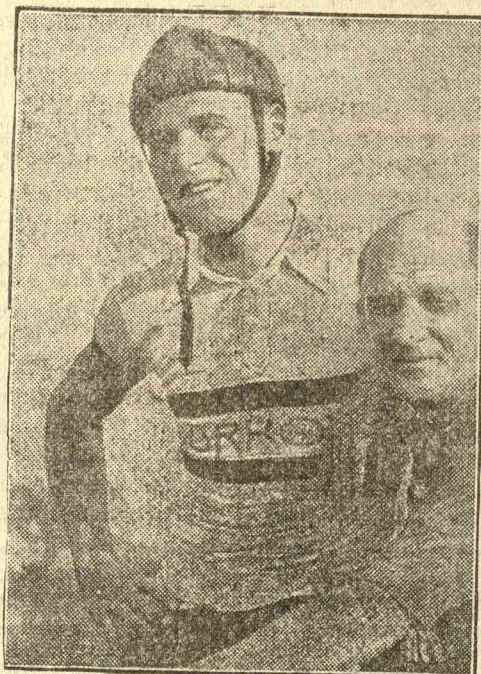
Lángokban a londoni kristály palota

A londoni Kristály palota legnagyobb része az elmúlt télen leégett. Az épület maradványai most ismét lángba borultak és teljesen elpusztultak

Királyi palotából -- labororium

A koppenhágai volt királyi palotát most alakították át tenger-tudományi laboratóriummá

A biciklivilág bajnokság favoritjai

A Koppenhágában megrendezett bicikli világ bajnokság favoritjai, balról jobbra: Karch-Kaers (belga) és Mague (francia), Richter (német) és tréner, végül Severguini (olasz.)

Mihalache kormány

Módosítják az alkotmányt?

București aug. 23. Belpolitikai körökben nagy feltűnést keltett, hogy Iorga professzor lapjában a „Neamul Românesc”-ben cikket írt — a Mihalache kormány lehetőségéről. Iorga eddig mindig a legélesebben támadta a nemzeti parsztpártot. Mostani cikké-

ben azt írja, hogy Mihalache alkalmas arra, hogy kormányt alakítson, előbb azonban határozottan állást kell foglalnia a nemzeti munkavédelem tárgyában és szakítania kell a „gyanus szövetségek”-kel. A Curentul-ban Pamfil Seica-

ru azt írja, hogy belpolitikai köröket az alkotmányozó nemzetgyűlés összehívása foglalkoztatja. Az alkotmányt módosítani kell írja Seicaru — mert a tíz parlamenti ülés után lejárta után 30 kisebb régi képviselő és szenátor kapna jogszerinti szenátorságot.

LEFEJEZTE A VONAT...

Borzalmas leletre akadtak a hajnali munkába igyekvők a București-Pitești vasútvonal mellett fekvő Grintești községben. A töltés mellett egy levágott emberfejet találtak,

majd néhány méterrel arrébb rábukkantak a lefejezett testre is. Csakhamar akadt, aki felismerte a falubeli Marin Maulát a lefejezett emberben. Valószínűnek tartják, hogy Maulát,

amikor az éjszaka át akart menni a töltésen, a vonat kapta el és fejezte le. A vizsgálatot mindenesetre megindították.

Lőfegyvert és fegyvert találtak egy szász gazda padlásán

Tegnap délután a Sibiu közelében levő Turnișoru községben meglepő felfedezést tettek egy házkutatás alkalmából. Lippack Johann ottani lakost szénalopással vádolták és ezért házában a hatóságok házkutatást tartottak. Lopott szénát nem találtak ugyan, de a padlásán nagymennyiségű német gyártmányú lőfegyvert, bajonetteket és füstnélküli löport, valamint egyéb municiót találtak. Tekintve, hogy Lippack Jhannat, mint az ottani szász hitlerista szervezet egyik lelkes tagját ismerik, valószínűnek tartják, hogy a fegyverek egyenesen Németországból kerültek hozzá. Lippackot természetesen letartóztatták és átadták a hadbírósnak.

Háromszorosára emelte az államvasut a vagonok késedelmes kirakása miatt szedett fekbéreket

Óránként 30 lei a fekbér az első napon, a másodikon 45 lei, a harmadik napon 60 lei vagononként

Az államvasutak vezérigazgatósága rendeletet bocsátott ki, amely szerint e hó 8-tól visszamenőleg az előírt határidőn túl leterhelt vagonok utáni fekbérilletéket háromszorosára emelik. A rendelet szerint a jövőben az első napon óránként és vagononként 30 lei a fekbér, a második napon 45 lei, míg a harmadik napon 60 lei szintén óránként és vagononként. A rendelet általános megdöbbenést keltett az érdekeltek között. Különösen Galațon zúdultak fel az érdekeltektől terményexportőrök. Szindikátusok útján interveniáltak is az illetékeseknél és előadták, hogy a vagonok késői kiürítését nem az exportőrök hanyagsága idézi elő, hanem az, hogy a kikötők adminisztrációja késedelmesen intézkedik a vagonok kiürítése ügyében. — Egyik kikötő sincsen napi száz vagon lerakásánál nagyobb kapacitásra berendezkedve és így olyankor, amikor nagyobb a forgalom, természetesen nagyszámu vagon vesztéggel kirakatlanul és esik a horribilis összegű fekbér fizetése alá. — Ugyanez a helyzet a vasuti állomásoknál is. Mindössze az a különbség, hogy itt meg az idézi elő az anomáliát, hogy az

állomások főnökségei nem bocsátanak kellő mennyiségű mozdonyt rendelkezésre. Csaknem kivétel nélkül az tehát a helyzet, hogy a vagonok késedelmes kiürítését nem a címzett késlekedése idézi elő, hanem a vasuti és kikötői bürokrácia, vagy a rendelkezésre álló felszerelések hiánya.

A galați-i exportőrök panaszaára Marinescu mérnök, államvasuti inspektor ígéretet tett, hogy intézkedni fog abban az irányban, hogy a különböző állomásokon a szükséges

tolatás elvégzése céljából a vasut kellőszámu mozdonyt bocsásson az exportőrök rendelkezésére. Marinescu mérnök az egész kérdés megoldása helyett egy kedves gesztussal fájdalomcsillapító gyanánt a most szerdán kivett fekbéreket elengedte a panaszkodó exportőröknek. Sajnos, ez gyenge vigasz. A háromszoros fekbérről szóló rendeletet ugyanis a fenti indokolt panaszok ellenére is végre fogják hajtani.

Őszi nagytakarításhoz vásároljunk:

festéket, padlólakot, ruha- és hajkefét, falporlót, parkettkefét, parkettpasztát, bőr lábtörölőt, nád- és tollporlót, ecseteket, lakkokat, bogáritókat stb. legolcsóbb áron **Stern S. Endre** cégnél Oradea, Str. Nic. Iorga 10. Telefon 378. (Weinstein fűszeressel szemben) **Cimre nagyon kérem ügynöki!**

Zeletzky Bruno Sanghaiban árulja már a Skoda-gyár fegyvereit

București, aug. 23. A Capitala című lap jelentése szerint Zeletzky Bruno jelenleg Sanghaiban tartózkodik és a kínai kormánynak szállítja a Skoda-

gyár fegyverkészítményeit. Zeletzky Bruno testvérbarátja már öt hónappal ezelőtt kint volt Sanghaiban és létesített kapcsolatot a Skoda-gyár és a kínai kormány között.

Piaci árak

A hétfői hetipiacon még szokottnál is nagyobb volt az árufelhozatal, ez azonban az árak alakulásánál egyáltalán nem látszott meg. Az utóbbi napok áresései megakadtak, az árlemorzosodás nem folytatódott tovább, sőt egyes cikkekben enyhe emelkedés volt tapasztalható. A fontosabb áruárak a következőképpen alakultak:

Vaj 60—80, tejföl 16, zöldbab 4—5, zöldpaprika 10 drb. 1 lei, paradicsompaprika 2 drb. 1 lei, szőlő 4—14, körte 8—16, alma 3—6, szilva 5, őszibarack 6—8, franciabarack 16—20, ringlő 6—10, vineta 1—1.50, paradicsom 2—3, burgonya 2—3, tojás 1.25—1.50, csirke 25—45, kacska 35—45, ujdíó 12—20.

Terményárak Oradeán

Az oradeai piacon a terményárak hétfőn a következőképpen alakultak: buza 440, rozs 480, zab 340, árpa 380 és tengeri 325 lei.

Potom árban vásárolhat

férfi és női szövet **maradékokat** öltönyre, kabáttra, nadrágra, kosztümre, comple és szoknyára. Vásznak, damasztok, asztalművek, mosók és kis maradékok érkeztek.

STEINER

maradékos Oradea, Calea Victoriei No. 3, udvarban.

Eddig nyaralt a lochnessi szörny

Az angol lapok — nyár lévén — ismét foglalkoznak a lochnessi szörnyvel. Ezúttal egy öreg halász a szemtanú, aki Anglia nyugati partvidékén látta, amint a szörny sebesen szelte a vizet. A lapok hozzátesszik, hogy ugylászik a lochnessi szörny eddig nyaralni volt.

Félmiliárd dollári fekte Amerika munkáslakások építésébe

A washingtoni parlament 506 millió dollárt szavazott meg munkáslakások építése céljából. Hogy milyen módon történik a munkáslakások ügyének állami támogatása, arról nem érkeztek részletek, de két ségtelen, hogy ezezt a jelentős összeggel a munkáslakások építésének ügyében az Egyesült Államok az e tekintetben élén haladó országok közé került. A múltban Anglia hozta a legnagyobb áldozatokat a munkáslakások problémájának megoldása érdekében. Itt ugyanis minden munkás, aki házat akar építeni az építési költség 90 százalékát kapja az államtól hosszulejáratu kölcsönként, de kötelezik, hogy minden konforttal felszerelt háromszobás lakást építsen. A nyugat valamennyi államának fontos akciói fűződnek a munkáslakások építésének állami támogatásához, csak nálunk nem történik semmi.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetés ára szavanként 2 lei. A legkisebb hirdetés 10 szóig 20 lei. A rumba igazoló-jegy szelvényei ellenében 10 szavas apróhirdetést 10 lejért közölünk. Jelíggel, vagy „cim a kiadóban” jelzéssel feladott hirdetéseknek 10 lej pótdíj fizetendő. Csak válaszbélyeges érdeklődésre válaszolunk.

ÁLLÁS

Egy ügyes, nagyobb kifutó felvéteik. Cheiul Venetia 47. 2962

Csiszolómunkásokat felvesz Florenz mérleggyár. 2963

Otthont keres intelligens 36 éves asszony, lehetőleg București Târgoviște táján, főzés, varrás esetleg sulyos, vagy hosszas beteg ápolását vállalnia szerény fizetésért. Cim a marghitai Vészi hírlapirodában. 2956

Kifutó fiu felvétetik Jéggyár. Str. Astra 5-7. 2953

Házmaster gyermektelen felvétetik, szerelő vagy lakatos. Ep. Pavel no. 1. Délután 3-4 között. 2952

Munkáslányokat keresek könnyű, tiszta munkára. Săgăna utca 8 utcai iroda. 2951

Bejáró főzni tudó állást keres, vagy takarítónőnek menne. Colonia Bernáth, str. Popa György 49-a. 2954

Ügyes sapka varró lány felvétetik akinek gépje van előnyben. Piața Mihai Viteazul no. 18. 2959

Politurozónő felvétetik Grünfeld. Simeon Stefan 1. 2961

Kifutót vagy bolti szolgát keresek aozónali belépésre. Baia Lăz, Alexandri 34. 2960

Ágó-munkások felvétetnek, „Eterna” Cogălniceanu 13. 2958

Ön beförő és folvaj

ellen védi házát, ha „Argus” zár-
biztosítót vesz. Minden zárhoz alkal-
mas. — 1 db. 35 lei. — Főlerakat:
Stern József vaskereskedés
Oradea, Piața Mihai Viteazul 2. Telefon
8-92. — Vidéki az összeg beküldését
bélyegeken kérem.

VÉTEL-ELADÁS

Vízvezeték, kutatóvány kagy
lóval elzárócsapal eladó, Sar-
kadi Simeon Stefan 28-a. 2922

Eladó házrész, szoba, kony-
ha, külön udvar 28 ezer lei, a
majorban. Dobrogea no. 5.
Onody. 2955

Bejelentő hivatalhoz (rend-
észeti) szükséges bejelentő la-
pok kaphatók Pásztor Ede
négnél.

Egy szép telek a Piața Ve-
netian eladó. Érdeklődni Piața
Venetia 11. 2315

Eladó beépített gramofon
szekrényvel. Cim a kiadóban.
2794

Eladó fekete női szövet ka-
bát és teljesen jó szürke női
kosztüm. Cim a kiadóban. 2708

Száraz donga 80 cm. 130 cm.
ig eladó értekezni lehet Mar-
ghita. Str. Eminescu 20. 2957

Kölespénzt keresek félévi
visszafizetésre, 40 ezer leit,
magas kamatot előre fizetek, a
pénz többszörösen biztosítva.
Cim a kiadóban. „Biztos pénz”.
2964

KÜLÖNFÉLE

Magánháza lakó izr. csa-
lád felvesz középiskolai tanul-
kat teljes ellátással és korre-
petálással. Caragiale 4. 2894

Forgalmas vidéki kocsmá,
fűszerüzlet, mézárász kiadó,
esetleg eladó. Hírlapiroda Va-
lea lui Mihai. 2847

Multat, jelent, jövőt mondok
20 lejért és bármilyen bajai-
ban segíteni tudok. Str. Mol-
dova 58-a. Oradea.

Forgalmas vidéki kocsmá,
fűszerüzlet, mézárász kiadó,
esetleg eladó. Hírlapiroda Va-
lea lui Mihai. 2930

Rádió műsor

SZERDA

București: 7.30 A reggeli mű-
sor közvetítése. Majd: Hírek.
13 Gramofonlemez. 13.25
Sport hírek. 13.40 Gramofonle-
mezek. 14.15 Hírek közvetíté-
se. 14.30 Gramofonlemez. 15
Hírek 16.45 Előadás. 19 Serba-
nescu Dinu tánczenekara. —
20.20 Mendelssohn-lemezek. —
20.35 Felolvasás. 20.55 Csak
Rádió Romania Balalajka. —
Csak București: Silvestri Kon-
stantin zongorázik. — 22.05
Alexandrescu Aurél román da-
lokat énekl. 22.30 Hírek 22.45
Rádiózenekar 23.45 Hírek né-
metül és franciául. 23.55 Hi-
rek.

Budapest I. 7.45 Torna. Utá-
na: Gramofon. 8.20 Étrend 11
Hírek 11.20 és 11.45 Felolva-
sás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. —
13 Déli harangszó 13.05 Herz
Lili zongorázik 14 Cigányzene.
17.15 Wesselényi. Előadás. 18
Hanglemez 18.35 A nemzeti
nyomatványkiállítás. Előadás.
19 Pénzner Antal énekel. —
19.30 A jó arckép. 20 A rádió
szalonzenekara. 20.30 László-
fy Margit és Stefániai Imre
Liszt műveket adnak elő két-
zongorán. 21.15 Vihar Páris fe-
lett. Hangdráma 22.35 Hírek
23 Az Operaház tagjaiból ala-
kult zenekar. 24.15 Hírek fran-
cia és olasz nyelven. 24.25 Ci-
gányzene. 1.05 Hírek.

NYOMATOTT PÁSZTOR EDE
CÉGNÉL ORADEA

Ujabb határidő

a kiskereskedők és kisiparosok könyvezetésére

Még mindig nem történt vég-
leges döntés a kiskereskedők
és kisiparosok kötelező könyv-
vezetése ügyében, bár minde-
ki előtt világos, hogy ennek a ka-
tegoriának sem szaktudása, —
sem pénze nincs arra, hogy
könyveket vezessen. Annyi tör-
tént mindössze a közelmúlt-
ban, hogy szeptember 30-ig tol-
ták ki a könyvvezetés megkez-
désének határidejét.

A Prezentul című lap most

terjedelmes cikkben foglalko-
zik ezzel a kérdéssel és számos
törvénytárgyalást alapján azt
állapítja meg, hogy a pénzügy-
minisztérium felfogása szerint
a kisiparos és kiskereskedő is
kötelezhető könyvvezetésre, de
ha ezt nem teszi, azért még
nem büntethető. Most egyéb-
ként az a hír járja, hogy ezt
a kérdést a kormány külön tör-
vényjavaslatban akarja ren-
dezni.

35 év előtti ruháadás- ságát fizette meg Debrecenben egy newyorki milliomos

Debrecen, aug. 23. Rosen-
berg Tibor mihályfalusi szabó-
inas 35 évvel ezelőtt kíván-
dorolt Amerikába s ott időköz-
ben meggazdagodott. Jelenleg
saját repülőgépén szokott Pá-
risba, illetve Londonba repül-
ni, hogy a legújabb divatról tá-
jékozódjék.

Rosenberg Tibor a napokban
Magyarországra érkezett, hogy
egy napra Debrecenbe látogas-
son.

Debrecenben a dúsgazdag
amerikai felkereste az egyik
kereskedő üzletét és közölte,
hogy azért jött vissza Magyar-
országra, hogy megfizethesse
azt a ruhát, amit 35 évvel eze-
lőtt csináltatott, de Ameriká-
ba utazta miatt nem volt al-
kalma kifizetni. Ötszáz pengőt
adott a kereskedőnek s így a
kamatokat is megfizette. Ez-
után Rosenberg Tibor vissza-
utazott Amerikába.

Uj foghuzási érzéstele- nitőt találtak fel

Budapest, aug. 23. Éppen
most, amikor Budapesten egy
bécsi orvos testvérhuga bele-
hált a foghuzásnál alkalmazott
narkózisba, érkezik bécsi tudó-
mányos körökbe az a newyor-
ki hír, hogy dr. Edgar Gley,
az ismert amerikai orvostudós
teljesen veszélytelen új narkó-
zist talált fel, amelynek kü-
lönösen a fogorvosi kezelésnél
van jelentősége.

Helyi érdekességet ad Bécs
számára ennek a felfedezés-
nek az, hogy Gley professzor
munkatársa, dr. Schreiber osz-
trák ember. A Gleysinnek ne-
vezett fogorvosi narkotikum, az

amerikai jelentések szerint,
vérzékenységekben seznvedőnél
is lehetővé teszi a foghuzást,
mert nemcsak bódító hatása
van, hanem a vérzést is nagy-
mértékben csillapítja.

Egy kiváló bécsi szakember,
aki évek óta foglalkozik ha-
sonló kutatásokkal, a bécsi új-
ságírók kérdésére azt mondta,
hogy Gley professzor neve biz-
tosíték a hír komolyságára. Min-
denestre meg kell állapítani,
hogy az olyan esetű, mint a
most Budapesten történt hir-
telen halál, a mai kábítási mód
szerek mellett is a legnagyobb
ritkaságok közé tartoznak.

SPORT

Kétszámjegyű győzelemmel kezdett Cernautiban a CAO Második nap is győztek a kék-fehérek

A Nemzeti Bajnokságok meg-
kezdése előtt a CAO Cernăuți-
ban vendégszerepelt. A CAO
szombaton mutatkozott be C.
Divíziós ellenfele ellen fölé-
nyes 10:1 arányú győzelmet
aratótt. A gólokon a belső csa-
tárok egyenlően osztoztak, Ko-
vács, Szaniszló és Orza 3-3
gólt lőttek, a tizedik gólt Ge-
cző szerezte. A CAO gyenge el-

lenfelét minden megerőltetés
nélkül győzte le.

Második nap a Dragoș Voda
volt a CAO ellenfele, amelyet
minimális gólarányban 1:0
(0:0) szintén legyőzött. A győ-
zelmet jelentő gólt a CAO a
második félidőben Kovács áta-
dásából Szaniszló révén ér-
te el.